

Chińska wilcza dyplomacja – jak Pekin reagował na zewnętrzne wyzwania podczas pandemii Covid-19?

Cel projektu

Projekt bada zjawisko chińskiej „wilczej dyplomacji” podczas pandemii Covid-19 – konfrontacyjnego stylu komunikacji dyplomatycznej charakteryzującego się szybką reakcją i stanowczą obroną swojego stanowiska. Nazwa nawiązuje do serii filmów akcji „Wilczy wojownik” o silnym zabarwieniu patriotycznym.

Głównym celem projektu jest opracowanie pierwszego kompleksowego modelu wyjaśniającego, kiedy, dlaczego i w jaki sposób Chiny stosowały tę strategię na trzech różnych poziomach dyplomacji: państwowym, dwustronnym oraz w ramach organizacji międzynarodowych.

Projekt dostarcza także narzędzi do zrozumienia nowej ery w stosunkach międzynarodowych – ery, w której tradycyjna dyplomacja coraz częściej uzupełniana (lub wręcz zastępowana) jest przez nieszablonowe czy medialne formy komunikacji.

Dlaczego ten temat jest ważny?

Pandemia Covid-19 była momentem wyjątkowego globalnego kryzysu, w którym Chiny musiały mierzyć się równocześnie z wyzwaniami wewnętrznymi i nasilonymi interakcjami międzynarodowymi. W tym czasie chińscy dyplomaci zaczęli posługiwać się niezwykle bezpośrednim i zdecydowanym językiem. Pandemia pozwoliła zatem zaobserwować pewne tendencje chińskiego systemu, które z racji ogromnego kryzysu zostały spotęgowane, a przez to – łatwo zauważalne.

To zjawisko uświadomiło nam pewne istotne konsekwencje – każdy kraj, organizacja czy przedsiębiorca może w przyszłości zetknąć się z podobnie asertywną postawą ze strony Chin w momentach światowych napięć. Zrozumienie dynamiki działania dyplomacji jest kluczowe dla przewidywania reakcji Chin, skutecznego zarządzania relacjami bilateralnymi i unikania niepotrzebnej eskalacji.

Opis badań

Projekt odpowiada na pytania takie jak: czy wilcza dyplomacja różniła się na poziomie państwowym, w stosunkach z poszczególnymi krajami, a także w organizacjach międzynarodowych? Jakie konkretne wydarzenia lub wypowiedzi prowokowały agresywne reakcje chińskich dyplomatów? Czy wilcza dyplomacja była skoordynowaną strategią czy spontanicznymi reakcjami poszczególnych jednostek? Dlaczego niektóre kraje doświadczyły ostrzejszych ataków retorycznych niż inne?

Projekt bada to zjawisko po raz pierwszy na tak dużą skalę:

- Trzy bazy danych zawierających **tysiące oficjalnych wypowiedzi** chińskich dyplomatów,
- Analiza porównawcza **12 krajów europejskich + Unii Europejskiej**,
- Studium **trzech organizacji międzynarodowych** o różnym stopniu upolitycznienia,
- **Prawie cztery lata aktywności dyplomatycznej** - pełny cykl od pojawienia się do osłabienia zjawiska.

Spodziewane rezultaty

Dla nauki – projekt stworzy pierwszy teoretyczny model wyjaśniający, w jaki sposób Chiny wykorzystują asertywną komunikację jako narzędzie polityki zagranicznej w sytuacjach kryzysowych. Wyniki będą upowszechniane w międzynarodowych czasopismach naukowych i na konferencjach, promując polską naukę.

Dla praktyki dyplomatycznej – opracowany model pozwoli lepiej rozumieć logikę chińskich reakcji dyplomatycznych i trafniej przewidywać ich przebieg.

Dla debaty publicznej – projekt pokaże, że wilcza dyplomacja nie była przypadkową emocjonalną reakcją pojedynczych ambasadorów, lecz świadomą i adaptacyjną strategią komunikacyjną dostosowaną do różnych sytuacji i odbiorców.